UUTISET

”Tämä oli EU-ajan raastavin vuosi”

Ensi vuoden kohtalonkysymys on saada arvostusta kotimaiselle ruualle, Juha Marttila sanoo.

MIKKÖ TÖRMÄNEN

Ruoka on muodissa joka päivä ja biotalous pelastaa maailman. Näistä on hyvä rakentaa parempaa uutta vuotta”, Juha Marttila sanoo. Hän viettää joulua kotitilallaan Simossa.

Varoitus: tämä haastattelu ei ole taatan lämpöinen joulusatu vaan pikemminkin synkkä saarna, joka voi pilata herkän joulumielen.

MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** ei nimittäin peittele pettymystään päättyvään vuoteen. Kesän sää oli surkea, uusi hallitus on haparoinut, EU:n tukipolitiikka on vaikeuttanut viljelijöiden elämää ja kauppa kyykyttänyt ruuan tuotantoketjua.

”Vuosi on ollut haastava, vaiherikas ja hektinen. On tullut yllätyksiä, joista osa on aavistettu ja osaa ei”, Marttila kuvaa.

”Päällimmäiseksi nousee maatalouden kestämätön kannattavuustilanne ja tilojen maksuvalmius. Tästä varoitettiin jo syksyllä 2014, kun ruuan vienti tyssäsi pakotepolitiikan vuoksi ja tukien maksatusten tiedettiin muuttuvan. Rahat loppuivat. Tästä vuodesta tuli Suomelle koko EU-ajan raastavin.”

Kauppa toimii härskisti

Marttila huomauttaa, että maatalouskomissaari **Phil Hoganiin** vedottiin jo maaliskuun Suomen-vierailulla, että tämä tajuaisi uuden politiikan virheet.

”Eipä ole paljon tapahtunut. EU-uudistuksen piti vähentää byrokratiaa, mutta tilatasolla sitä ja sanktioita tuli vain lisää. Se, mikä on kohtuutonta, ei voi olla oikein”, Marttila sanoo.

Suomalaisten viljelijöiden tulopudotus on Eurostatin mukaan muutenkin EU:n kärkeä: puolet pois viidessä vuodessa. EU:n ja Venäjän kauppapakotteiden rinnalle ”ainakin toisen puolen lisää ahdinkoa” on tuonut kotimainen kauppa.

”Kaikki alkoi Putin-juustosta. Kauppa sai idean, että ihmiset saadaan juoksemaan halvan ruuan perässä kuin euron ämpäreiden. Kauppa toimi härskisti, ja sen vuoksi on menetetty paljon.”

”Tilanne on raadollinen: jos joku myy halvemmalla, käydään tavarantoimittajan kimppuun. Kauppa sahaa näin omaa oksaansa.”

”Heppoisia apupaketteja”

Marttila on pettynyt sekä kotimaan päättäjiin että EU:hun.

”Tämän mittaluokan ongelman hoidossa kaksi omaa hallitusta ovat olleet ponnettomia, eikä EU-komissio ole koko aikana suostunut ymmärtämään Suomen valtavia ongelmia.”

Hänen mielestään erilaiset kriisipaketit ovat jääneet heppoisiksi, ja nykyisen hallituksen maatalouteen kohdistuvat leikkaukset tuottivat pettymyksen.

”On tyrmistyttävää, että oppositiopuolueet valittavat, että ainoa, jolta ei ole leikattu, on maatalous. Se on joko tietoista harhaanjohtamista tai täydellistä tietämättömyyttä. Maatalous on sopeutunut ja oman yhteiskuntasopimuksensa tehnyt vuoteen 2020.”

Kun tähän lisätään maksatusten viivästymiset ja muuttuneet tukisäännöt, Marttila toivoo vain jaksamista jäsenkunnalleen.

”Maataloudessa ei ole ollut kriisiaikoinakaan tapana jäädä poteroihin makaamaan.”

Lihatalot yhteistyöhön

Toivo viriää kahdesta suunnasta: viennistä ja suomalaisen ruuan arvostuksesta kotimaassa.

Marttila uskoo arktisen ruuan vetovoimaan viennissä, mutta tuntuva ruokaviennin lisäys vaatii yhteistyötä valmistajien, viranomaisten ja tuottajien kesken.

”Evira on ryhdistäytynyt, mutta esimerkiksi HK:n ja Atrian pitäisi muodostaa yhteinen vientiyhtiö ja viedä lihaa yhdellä brändillä. Kaikki järkisyyt puhuvat sen puolesta. Sotakirveet pitää nyt haudata.”

Marttila muistuttaa, että kotimaisella ruualla on paljon puolestapuhujia. Työtä se vaatii ja halpuutuksen vuoksi lähtöä takamatkalta. ”Meillä on tietyt laatunormit, eikä laatua voida tuottaa maailmamarkkinahinnoilla. Nyt pitää valita: halutaanko kotimaista vai siirrytäänkö eurooppalaisiin normeihin? Vai mennäänkö Ruotsin tietä ja annetaan omavaraisuuden painua puoleen ennen kuin havahdutaan?”

Maailma tarvitsee ruokaa, mutta alihinta vie yrittäjiltä innon.

”Tilojen sulkeminen ja laajojen alueiden autioituminen tapahtuu nopeasti. Siksi kotimaisen ruuan arvostus pitää saada nousemaan nyt äkkiä.”

Marttila kertoo kysyneensä asiaa myös kaupalta. Vastaus on ollut selvä: laadusta kuten salmonellattomuudesta ei haluta luopua.

Lomituksen leikkaukset eivät Marttilan mielestä tuhonneet järjestelmän ”tervettä ydintä”: etuuksia leikataan, mutta maatalouteen sidoksissa oleva perheyritys voi yhä saada vuosilomaa ja apua sairauden sattuessa.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Oman pesän likaaminen voi tuhota biotalouden

Hallitus on puhunut ponnekkaasti biotalouden puolesta, mutta toistaiseksi puhetta on piisannut enemmän kuin tekoja.

”Jämäkkä toteuttamisohjelma puuttuu. Nyt ei ole aikaa vatulointiin”, sanoo MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**.

Häntä huolestuttaa koko alan tulevaisuus. Pariisissa saatiin aikaan ilmastosopimus, mutta Suomen ilmastopaneeli ehti jo kyseenalaistaa metsien hiilineutraaliuden.

”Oman pesän likaaminen on vakava asia. Ratkaisevaa on EU:n tulkinta maa- ja metsätaloudesta. Kohtalonkysymys on, pidetäänkö metsätaloutta parhaana ilmastopolitiikkana vai museoidaanko maaseutu ja siirretään maatalouskin Brasiliaan.”

Marttilan mielestä nyt on tärkeää saada investoijat uskomaan kotimaiseen metsäenergiaan.

”Moni pienyrittäjä on investoinut mutta on nyt konkurssin partaalla. Halvan kivihiilen rahtaaminen Suomeen pitää saada loppumaan. Verotus on siinä tehokas keino.”

Marttilan mielestä nykyinen hallitus on tehnyt suunnanmuutoksen uskossa maaseutuun.

”Esimerkiksi teiden korjaus on biotalouteen investoiville hyvä merkki. Toistaiseksi alan ainoa isompi investointi on kuitenkin Äänekoski.”

Luottamuksesta koko Suomeen kertoo Marttilasta myös esimerkiksi lupahakujen siirtäminen kuntiin sekä uusi maakuntahallinto. Myös MTK:n uudistettu organisaatio istuu maakuntiin hyvin. ”Esimerkiksi teiden korjausvelka-asiassa kenttämme toimi erittäin hyvin.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

Arkkipiispa kehottaa antamaan joululajaksi aikaa

Joulun vietossa tärkeää on läheisten ja lähimmäisten muistaminen. Arkkipiispa **Kari Mäkinen** kehottaa huomioimaan myös lähipiirin yksin elävät.

”Yksinäiselle voi olla merkityksellistä se, että joku käy katsomassa tai muistaa toivottaa hyvää joulua.”

Mäkinen lisää, että toiselle joulun merkitys löytyy pienestä lepohetkestä.

”Lepohetki voi muodostua pienestä paussista arjessa, vaikkapa kävelyretkestä kaupungilla tai kirjan lukemisesta. Hektisen, kiireisen elämän keskellä voi vain olla ja kuunnella sitä, että meillä on yhteinen juhla. Joulun ydin on Kristuksen syntymä”, arkkipiispa muistuttaa.

Yhteinen hetki on arvokas

Joululahjat ja muu valmistelu kuuluvat Mäkisen mielestä jouluun. Tavarajoulu ei häntä ahdista eikä se saisi hänestä ahdistaa muitakaan.

”On ihan hienoa, että ihmiset muistavat toisiaan. Kulutukseen keskittyvä joulu saattaa kuitenkin painaa enemmän maahan kuin antaa lepoa ja iloa.”

Pakonomainen hankkiminen ja suorittaminen eivät lisää joulumieltä.

”Jos tavaran hankkimisesta muodostuu joulun sisältö ja normi, se lisää niiden ahdinkoa, joilla ei ole siihen mahdollisuutta. He joutuvat kantamaan taakkaa ja häpeää siitä, että lapsilla ei jouluna olekaan sitä mitä heidän kavereillaan.”

Mäkinen suosittelee kaikille kohtuutta ja muistuttaa, että joulu on mahdollinen ilman lahjoja. Hänestä yhdessäolo on arvokkainta, etenkin lapsiperheissä.

”Ajan antaminen on parempi lahja kuin mikään muu. Rauhallinen, kiireetön hetki on arvokas.”

Ilon ja rauhan sanoma on arkkipiispan mielestä syytä pitää mielessä jouluna ja sen jälkeenkin.

”Kaikki ovat tietoisia siitä, että meidän keskellämme on ihmisiä, jotka ovat tulleet hakemaan suojaa ja turvaa. Paikkaa, johon voisi asettua – aivan kuten Maria ja Josef tullessaan Betlehemiin.”

Myös Raamattu kertoo turvapaikanhakijoista.

”Josef lähti viemään Mariaa ja Jeesus-lasta Egyptiin pakolaisena, koska he eivät voineet jäädä paikoilleen hirvittävän väkivallan keskelle. Toivon, että tämä tuo tähän jouluun oman näköalan.”

> Kulutukseen keskittyvä joulu saattaa painaa enemmän maahan kuin antaa lepoa ja iloa.
>
> **KARI MÄKINEN**

Tähtihetki kävely perheen kanssa

Mäkinen kertoo, että häneelle joulun tähtihetki on perheen kanssa kävely kotiin, kun perinteinen joulukirkko Saramäen vankilassa on takana ja aattohartaus Turun tuomiokirkossa on juuri päättynyt.

”Se on rauhallinen ja auvoisa hetki. Juhla on alkanut ja kotona odottaa yhteinen jouluateria”, hän kuvailee.

Muita hienoimpia jouluhetkiä ovat arkkipiispan elämässä olleet joulupäivän aamut Ulvilassa.

”Ajoin nuorena pastorina aamulla kirkkoon, kun melkein kaikki muut vielä nukkuivat. Oli pimeää ja maisemassa näkyivät talojen ikkunoista kynttelikköjen ja joulukuusten valot. Se oli aamun hienoin hetki.”

UP/BIRGITTA SUORSA

PTT:N TALOUSTUTKA

Kuka maksaa hiilen sidonnasta?

Pariisin ilmastokokous päättyi reilu viikko sitten iloisiin tunnelmiin. Kokoukseen osallistuneet maat pääsivät yhteisymmärrykseen ilmastonmuutoksen torjunnan suurista linjoista. Päätöstä on kuvattu historialliseksi ja lopputulosta vastakohdaksi kuusi vuotta sitten käydyille, pettymykseen päättyneille Kööpenhaminan ilmastoneuvotteluille.

Pariisin päätösasiakirja ei mene yksityiskohtiin vaan näyttää suuntaa tavoitellulle kehitykselle. Seuraavina askeleina onkin sen määrittely, millä toimenpiteillä tavoitteisiin päästään.

Ilmastonmuutoksen hillinnässä metsien rooli on keskeinen. Maailman metsien määrä kuitenkin vähenee jatkuvasti. FAO:n vuoden 2015 arvion mukaan 3,3 miljoonaa hehtaaria metsää häviää maailmasta vuosittain – se on enemmän kuin Belgian pinta-ala. Metsäkato ja metsien laadun heikkeneminen vaikuttavat myös globaaliin hiilinieluun.

Suomessa metsien puuston tilavuus kuitenkin kasvaa ja sitä myöten myös metsien varastoima hiilimäärä. Suomen kasvihuonekaasujen vähennystavoitteen saavuttamista arvioitaessa metsien hiilen sidonta pystytään ottamaan silti vain osittain huomioon. Esimerkiksi nyt meneillään olevalla Kioton pöytäkirjan toisella velvoitekaudella todellisesta hiilinielusta saatavalle hyödylle on asetettu yläraja.

Suomelle vielä tätä ylärajaa ongelmallisempaa on se, että olemassa olevien metsien kasvun kautta lisääntyvää hiilen sidontaa ei voida käyttää korvaamaan esimerkiksi rakentamisen kautta häviävän puuston hiilinielua.

Rakentamisen ja pellonraivauksen kautta metsäpinta-ala Suomessa vähenee hieman vuosittain. Vaikka metsiin varastoitunut hiilimäärä kokonaisuudessaan kasvaisikin, ei Suomi valtiona pääse kasvusta täysimääräisesti hyötymään tämänhetkisten sääntöjen mukaan.

Myöskään yksittäinen metsänomistaja ei metsiensä hiilinielusta tällä hetkellä hyödy. Toisinkin voisi olla.

Esimerkiksi Pohjois-Amerikassa metsänomistaja voi sitoutua hoitamaan metsiään niin, että ne sitovat normaalia enemmän hiiltä. Tästä toiminnasta omistaja saa korvauksen esimerkiksi yrityksiltä, jotka näin kompensoivat oman toimintansa ilmastohaittoja.

Suomen metsät tuottavat monia erilaisia hyötyjä – puuta, monimuotoisuutta, hiilen sidontaa. Kukin metsänomistaja päättää, haluaako hän tuottaa erityisesti jotain näistä hyödyistä. Tämän päätöksen tekemisessä hinnalla on merkitystä.

Tällä hetkellä hiilen sidonnalle ei ole maksajia. Jos hiilen sidontaa halutaan edistää, nyt olisi hyvä ajankohta kansallisen kysynnän herättämiselle.

MATLEENA KNIIVILÄ on PTT:n vt. tutkimusjohtaja

matleena.kniivila@ptt.fi

Finaviaan ja liikenneministeriöön tehdään laillisuustarkastus

Tarkastusvirasto on aloittanut harvinaisen laillisuustarkastuksen Finavian nykyhallituksen ja liikenneministeriön toiminnasta, kertoo Helsingin Sanomat. Tarkastusvirasto käynnisti tarkastuksen sen jälkeen, kun Finavian hallituksen puheenjohtaja kertoi viime viikolla eronneensa protestiksi liikenneministeri **Anne Bernerin** (kesk.) toiminnalle.

Valtiontalouden tarkastusvirasto yllättyi siitä, että Finavia lopetti äkisti kaikki oikeustoimet korvausten saamiseksi 34 miljoonan johdannaistappioista. Laillisuustarkastuksen kohteena ovat sekä yhtiö että liikenneministeriö.

Finavian hallituksen puheenjohtaja **Riitta Tiuraniemi** j hallituksen jäsen **Pirkko Salminen** lähtivät yhtiöstä vastalauseena sille, että johdannaissotkujen korvausten hakeminen entiseltä johdolta ja tilintarkastusyhtiöltä loppui liikenneministerin yhteydenottojen jälkeen.

JUKKA KOIVULA

MTK:n jäsenille alennus moottoripyöristä

MTK ja Sumeko ovat solmineet yhteistyösopimuksen, jonka ansiosta MTK:n jäsenet saavat alennuksen uusista moottoripyöristä ja mopoista. Vuoden alusta voimaantuleva alennus on suurimmillaan 400 euroa ja koskee Kawasaki-moottoripyöriä sekä Aprilia- ja Derbi-mopoja.

”Edut eivät ole kauppiaasta kiinni, vaan ne ovat voimassa kaikilla jälleenmyyjillä ympäri Suomen”, Sumekon myyntijohtaja **Lasse Hytönen** korostaa.

MTK:n puheenjohtajan **Juha Marttilan** mukaan moottoripyöräharrastus on viljelijöille tärkeä työhyvinvointia parantava tekijä. Mopoilla taas on iso merkitys nuorten liikkumisessa maaseudulla.

MTK:n jäsenillä on oma MP-MTK-moottoripyöräkerho, johon kuuluu noin 60 jäsentä.

Jäsenedut koskevat sekä tuottajayhdistysten että metsänhoitoyhdistysten jäseniä.

NIKLAS HOLMBERG

LYHYESTI

Lennot jatkuvat Savonlinnaan

Helsingin ja Savonlinnan lentoliikenteelle allekirjoitettiin uusi sopimus. Osapuolina ovat Liikennevirasto, Savonlinnan kaupunki ja lentoyhtiö Budapest Aircraft Service.

Sopimus kattaa lentoliikenteen 2016 tammikuusta 2017 joulukuuhun. Liikennevirasto ja Savonlinna maksavat puoliksi 4,4 miljoonan euron sopimuksen.

Vanha sopimus umpeutui lauantaina.

Suomalaiset haluavat pysyä eurossa

Suomalaiset haluavat pysyä eurossa, vaikka arvioivat sen haittaavan taloutta, Ylen kysely kertoo. Perussuomalaisten kannattajista enemmistö hylkäisi euron.

Lähes puolet suomalaisista katsoo, että Suomi pärjäisi taloudellisesti paremmin ilman euroa. Eroon eurosta haluaa kuitenkin vain kolmasosa.

Tutkimukseen haastateltiin noin tuhatta suomalaista.

OIKAISU

Luopumistuen saaja ei saa hakata metsää

Luopumistuen saaja ei saa hakata hankintapuuta metsissään. Viesti oli muuttunut täysin päinvastaiseksi maanantain 21.12. MT:ssä.

MT

Suomen ja Viron välisen kaasuputken suunnitteluun viisi miljoonaa euroa

EU on myöntänyt 5,4 miljoonaa euroa Suomen ja Viron välisen maakaasuputken suunnitteluun. Sopimus allekirjoitettiin tiistaina. Putken kustannusarvio on 250 miljoonaa euroa.}

Suunnittelutuesta 4,65 miljoonaa euroa tulee Suomen valtion omistamalle Baltic Connector Oy:lle ja loput virolaiselle Elering Gaasille.

BalticConnector-niminen kaasuputki lisää Suomen ja Baltian kaasun toimitusvarmuutta. Puolan ja Liettuan välisen kaasuyhdysputken kanssa se täydentää Baltian kaasurenkaan, jolloin Suomi ei ole pelkästään Venäjän kaasusta riippuvainen.

Ilmastotoimista ja energia-asioista vastaavan EU-komissaari **Miguel Arias Cañeten** mukaan sopimus on osoitus kaikkien osapuolten sitoutumisesta energiamarkkinoiden eristyneisyyden poistamiseen.

> Putkessa voidaan kuljettaa 7,2 miljoonaa kuutiometriä kaasua vuorokaudessa.

Suomen hallitus tiedotti asiasta joulukuun alussa, jolloin Suomi päätti osaltaan putken rakentamisen jatkosta.

Suomen hankkeen alkuperäinen osapuoli Gasum vetäytyi hankkeesta syyskuussa, koska suunniteltu nesteytetyn maakaasun (lng) varaston rakentaminen ei osoittautunut kannattavaksi.

Gasumin sijaan valtio perusti Baltic Connectorin jatkamaan putken rakennussuunnittelua.

Putkessa voidaan kuljettaa 7,2 miljoonaa kuutiometriä kaasua vuorokaudessa kumpaan suuntaan tahansa.

150 kilometriä pitkästä putkesta Suomen rannikolla on 22 kilometriä, merellä 81 kilometriä ja Viron rannikolla 47 kilometriä.

JOUKO KYYTSÖNEN

Jouluna on hyvä
painaa jarrua
– käyttäen kuitenkin
kotimaista kaasua.

Woikoski on suomalainen kaasutuotteiden ja -palveluiden kokonaistoimittaja, joka palvelee sinua kaikissa kaasuun liittyvissä kysymyksissä.

Kiitämme sinua tästä vuodesta ja toivotamme oikein hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta.

WOIKOSKI
www.woikoski.fi